

Nr 189

Av herr **Ahlsten**, om viss ändring av bestämmelserna för statsbidrag till tjurförening och enskild tjurhållare.

Enligt kungörelsen den 13 oktober 1950 (nr 530) angående befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln med däri genom kungörelsen den 27 april 1951 (nr 193) gjord ändring må statsbidrag till tjurförening och enskild tjurhållare för underhåll respektive inköp av tjur utlämnas endast under villkor, bland annat att i fråga om tjurar, vilka är födda efter ingången av år 1952, tjuren antingen redan från födelsen saknar horn eller eljest blivit avhornad innan han uppnått könsmoden ålder.

Dessa bestämmelser gäller endast tjurföreningar, som åtnjuter statsunderstöd, medan det står övriga tjurhållare fritt att hålla icke avhornade tjurar. Antalet föreningstjurar av behornad ras var år 1954 1 1914, vilket motsvarar mindre än 15 % av hela antalet tjurar. Seminverksamhetens utbredning medför dessutom att antalet föreningstjurar visar starkt sjunkande tendens.

Bestämmelsen rörande avhorning av tjurar gäller sålunda ett förhållandevis litet antal, men den åstadkom dock då den trädde i kraft att en stor del av uppfödarna ansåg sig föranlåtna att avhorna de tjurkalvar, som de avsåg till avelstjurar. Visserligen är det som det framgått endast en liten del av dessa tjurar, som säljes till tjurföreningar, men uppfödarna kan inte på förhand bestämma vilken tjur som kommer att inköpas av någon förening och anser sig därför tvungna att avhorna samtliga.

De erfarenheter, som djuruppfödarna haft av avhorningen, kan betecknas som i huvudsak negativa. Särskilt anser man att avhorningen försvårar ungtjurarnas uppbindning i stallarna och tjudring på betet. Åtminstone med de bindslen, som är vanliga, synes de avhornade ungtjurarna lätt slita sig eller också få de skador av bindslet. Då dessutom tillkommer att de flesta enskilda tjurköparna och seminöreningarna synes helst köpa icke avhornade ungtjurar, har ett flertal uppfödare numera upphört med avhorningen. I samma riktning har även det faktum verkat, att vid export av tjurar de importerande länderna krävt att tjurarna haft horn. En följd av detta är att det står ett begränsat tjurmaterial till tjurföreningarnas förfogande. Dessa kan nämligen endast köpa avhornade eller hornlösa tjurar därest statsbidrag skall erhållas, medan övriga tjurköpare fritt kan välja mellan avhornade och icke avhornade.

Det synes icke vara möjligt att nu göra en statistisk sammanställning, som skulle visa sambandet mellan avhorning och olycksfallsfrekvensen, men bland djuruppfödarna synes den uppfattningen vara allmän, att riskerna i stort sett är lika stora i fråga om avhornade tjurar som tjurar med horn.

Missnöjet med gällande föreskrifter synes hava stor utbredning. Sålunda har

Avelsföreningen för svensk röd och vit boskap, vars medlemmar utgöres av nära 6 000 av vårt lands mest intresserade ägare av nötkreatur, gjort en framställning syftande till att bestämmelserna rörande avhorning av tjurar måtte upphävas. Vid remiss av denna framställning visade det sig att 13 hushållningssällskap tillstyrkte densamma, medan endast åtta hushållningssällskap avstyrkte. Framställningen föranledde dock ej någon åtgärd av kungl. lantbruksstyrelsen.

De förhållanden för vilka här redogjorts talar för att tillräckliga orsaker inte föreligger för att bibehålla ett stadgande, som på nämnt sätt ingriper i den enskilde djuruppfödarens frihet att handla som han anser vara mest ändamålsenligt.

Med anledning av vad ovan anförts hemställer jag,

att bestämmelser i kungörelsen av den 27 april 1951 nr 193 ändras så, att avhorning av tjurar inte skall påfordras för erhållande av statsbidrag till tjurförening och enskild tjurhållare för underhåll respektive inköp av tjur.

Stockholm den 24 januari 1956

Johan Ahlsten
